

Sırtında Sepeti Bafra'dan Hopa'ya Karadeniz'de Kadınlık Halleri

[Dikkat, mizah ve klişe barındırmaz!]

Derleyenler
Özlem Şendeniz & Emek Yıldırım

phoenix

Bu kitabın yayın hakkı PHOENIX YAYINEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayinallyıcısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Sırtında Sepeti

Bafra'dan Hopa'ya Karadeniz'de Kadınlık Halleri

Derleyenler: Özlem Şendeniz & Emek Yıldırım

Kapak Tasarımı ve Sayfa Düzeni: Nuray ÖZİPEK

©Phoenix Yayınevi Tüm Hakları Saklıdır .

2018 Şubat, Ankara

ISBN No: 978-605-9801-75-1

Phoenix Yayınevi-Ünal Sevindik

Yayınçı Sertifika No: 11003

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay/Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@phoenixkitap.com

<http://www.phoenixyayinevi.com>

Baskı:

Desen Ofset A.Ş.

Sertifika No: 11289

Birlik Mah. 448. Cad. 476. Sk. No: 2

Çankaya/Ankara Tel: 0 (312) 496 43 43

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

<http://www.siyasalkitap.com>

Sırtında Sepeti Bafra'dan Hopa'ya Karadeniz'de Kadınlık Halleri

[Dikkat, mizah ve klişe barındırmaz!]

Derleyenler
Özlem Şendenz & Emek Yıldırım

“Si vis pacem, cole justitiam.”
[Barışı istiyorsanız, adaleti geliştirin.]

mo3'k'vinu
pağutin
მშვიდობა
ειρήνη
мир
barış

İçindekiler

Sunuş: N'olmuş ki Karadeniz Kadınına?	11
Özlem ŞENDENİZ ve Emek YILDIRIM	
"Karadeniz Kadını"nın Sakladıkları.....	17
Nilüfer TAŞKIN	
Göçün Kadınsılaşması: Trabzon'da Rus Gelin Olmak.....	35
Şahinde YAVUZ	
Fuhuş, Toplum ve Yok Edilen Kadın	81
İlayda ÖNAL	
Toplumsal Cinsiyetin Doğu Karadeniz'deki Tezahürleri:	
Hopa Örneği	103
Emek YILDIRIM	
Rize Bölgesinde Geleneğin Kalıcılığı ve Yıkıcılığı	137
Ildikó BELLÉR-HANN	
Karadenizli Engelli Kadınların Penceresinden Kadın Olmak:	
Trabzon Örneği	153
Nezahat ALTUNTAŞ & Gülmelek DOĞANAY	
Karadeniz'in Mübadil Kadınları.....	187
İlhan Zeynep KARAKILIÇ	

Mevsimlik Tarım İşçilerinin Yaşam Koşulları: Fındık İşçileri Örneği	209
<i>Sebiha KABLAY</i>	
Bahçeden Pazara: Pazarçı Kadınların Anlatımları ile Fındıklı Kadınlar Pazarı.....	233
<i>Özlem ŞENDENİZ</i>	
Karadeniz'de Taşeron İşçisi Kadın Olmak	255
<i>Demet ÖZMEN-YILMAZ ve Nihan CİĞERCİ-ULUKAN</i>	
Doğu Karadeniz Müziğinde Kadın Emeği	295
<i>Öznur YILMAZ</i>	
Dizilerde Hegemonik Temsiller: "Tipik Karadeniz Kadını"	317
<i>Selda TUNÇ-SUBAŞI</i>	
Doğu Karadeniz'de Kadın Hareketleri: Trabzon ve Artvin'de Koalisyon İmkân(sız)lıkları ve Aktivizm	347
<i>Aslı POLATDEMİR ve Charlotte BİNDER</i>	
Arhavi'nin Atmaca Kadınları	379
<i>Nazlı Demet UYANIK</i>	
Kuaförde Kesişen Yollar	395
<i>Özlem ŞENDENİZ</i>	
Karadeniz'in Bir Sureti Daha: Giresunlu Kadınlar	399
<i>İlhan Zeynep KARAKILIÇ</i>	
Karadeniz'in Ötekisi: Eşcinsel Kadınlar	405
<i>Çiydem DAĞDEVİREN</i>	
Kocakarının İzi.....	413
<i>Özlem ŞENDENİZ</i>	

Balıkçı Teyze	415
Özlem ŞENDENİZ	
Karadeniz Kadını ve Müzik.....	419
<i>Evrim KEPENEK</i>	
Kadın Gibi Yaşa!.....	427
<i>Trabzon Cazıları</i>	
Yazarlar.....	433

Sunuş: N'olmuş ki Karadeniz Kadınına?

Özlem ŞENDENİZ ve Emek YILDIRIM

Uygar Adam der ki: Ben Benim, ben Efendiyim, geri kalan her şey Öteki dışarıda, altta, altımda, itaatkâr. Ben sahib olurum, ben kullanırım, ben araştırırım, ben sömürüürüm, ben denetlerim. Önemli olan benim yaptığımdır. İsteklerim maddenin varolma sebebidir. Ben benim, geri kalansısa uygun gördüğüm şekilde kullanılacak kadınlar ve vahsi doğa.

(Ursula K. Le Guin)

Toprağın bozunun görünmediği yemyeşil bir şal ile örtülü dağlarından, tepelerinden, yaylalarından lacivert denize doğru büyük bir coşku ve tutku ile çoğlayarak akan derelerin denizle buluştuğu topraklarda yüzyıllardır yaşayan insanların geçmişten getirdiği geleneğin, göreneğin modern çağın yeni-yetme unsurları ile yer yer çarşılığı yer yer amorf bir bileşim oluşturduğu bir alan Karadeniz coğrafyası. Doğasına ve görece el değimemişliğine dışarıdan bakanların biraz oryantalist biraz romantik bir biçimde hayranlıkla iç geçirdiği bu topraklardaki yaşamın bizzat içinde olanlar için ise başka bir yüzü

mevcut. Ekonomik açıdan; ağırlıklı olarak 1950'lerden itibaren devlet tarafından desteklenen çay tarımının yarattığı ivme ile alt-orta/orta sınıfaya yerleşen yerli halkı bugün düşük seviyelerdeki istihdam ile gün geçtikçe çeşitli sosyo-ekonomik zorluklarla karşı karşıya kalmaktalar. Üstelik hane gelirinin düşüşünde de, yöre halkın temel geçim kaynaklarından olan tarım, hayvancılık ve balıkçılığın da hükümetin bölgede yürüttüğü politikaların çeşitli etkileriyle eskisi gibi kazanç sağlamamasının önemli bir etken olduğu rahatlıkla söylenebilir. Kültürel açıdan; bir yanda etnik kimlik bilincinin gelişmesine eşzamanlı olarak yükselişe geçen etnik/milli şovenizmlerin ortaya çıkması da bölgelerin ayrı bir gerçekliğidir. Siyasal ve sosyal açıdan ise; toplumda var olan muhafazakâr ve devletçi/milliyetçi yapının güçlenen etnik kimlik referanslarına rağmen gücünü yitirmedğini, hatta aksine artttığını hatta kadınların, LGBTİ+ üyelerinin ve diğer halkların yürüttükleri kimlik politikalarına ve hak mücadelelerine yönelik ciddi bir karşı duruş halini aldığı da aşıkârdır. Ayrıca 1990'ların sonunda başlayan Karadeniz Sahil Yolu yapımıyla başlayıp, 2000'lerin ilk on yılının ikinci yarısında artış gösteren HES projeleri ve taşocakları ile bunlara karşı gelişen direniş biçimleri ve yer yer kitlesel toplumsal muhalefet yörenin siyasal ve sosyal yapısında da ciddi bir kırılmaya yol açmaktadır.

Hiç şüphesiz ki tüm bu boyutların gündelik hayatı yansımalarından en çok etkilenenlerin başında, yine ülkenin diğer bölgelerinde olduğu gibi, kadınlar gelmekte. Geçmişten günümüze, güçlü bir erkek-egemen, ataerkil yapının toplumda kabul görmüş genel -hegemonik- hâkimiyeti nedeniyle gündelik hayatın hemen hemen her yerinde cismen var olmasına rağmen ismen var ol(a)mayan yöre kadınlarının hayatları birçok anlamda zorlu koşullar altında sürmekte. Bu çalışmanın temel amaçlarından biri de bu koşulların belirginleştirilmesini, Karadeniz kadınına dair yapılacak analizlerle bu koşulların daha görünür kılınması ve kuşkusuz ki anlatılması,

aktarılmasıdır. Dışarıdan çalışkan ve direngen bir profil çizen (ki öyledir de şüphesiz) Karadeniz kadınının, bununla birlikte, bir yandan toplumsal baskı diğer yandan emek-yoğun çalışma sürecinin içinde yer almaları ile yaşamları boyunca söz söyleme ve karar alma haklarını yeterince kullanamıyor oluşu bölgenin saklı hakikatlerinden biridir aynı zamanda. Diğer tarafından ise, sınırın mevcudiyetinin sonucu olarak ortaya çıkan göçmen meselesi de sınırın her iki tarafındaki kadınlar için ayrı ayrı sorunlar/sonuçlar barındırmaktadır.

Bu erek doğrultusunda, bölgede doğan-büyüyen ya da belli bir süredir yaşayan kadınların kalemlerinden çıkan metinlerin yer alacağı bir derleme kitabı çalışma yapmaya çalışılmıştır. Bu bağlam dâhilinde de, bölgede kadın emeğinin yoğunluğu göz önüne alınarak üretim üzerinden yapılacak bir tartışma esas odakta iken post-kolonyalist eleştirel bir bakış açısı ile ele alınması da irdelemelerin dayandığı zeminin çok-boyutlu ve kesişimsel bir altyapı ile oluşturulması da amaçlanmıştır. Bir taraftan 1990 sonrası dönemde başlayan yoğun sınır ticareti ve yine 1990'lı yıllarda başlayan neoliberal politikalarla her şeyin metalaştığı bölgede ortaya çıkan değişim ve dönüşümlerin, diğer taraftan hâlihazırda katı ataerkil, milliyetçi, muhafazakâr toplumsal yapının kadınların yaşamlarındaki çok çeşitli tezahürleri ise üzerine konuşulmak istenen meselenin özünü oluşturmaktadır. Sonuç olarak, bu coğrafaya ait her yaştan, her halktan, her sınıfından kadınların ahvalini yine bu toprakları tanıyan, bilen kadınların anlatmasının artık vaktinin geldiğini düşündük ve yola çıktık. Neticesinde de, her birimizin emeği ile kolektif ruh içinde öرülümuş şu an elinizde tuttuğunuuz bu çalışma ortaya çıktı.

Kitabın öznel hikâyesi ise, 2016 yılının Temmuz ayının son günü Emek'in "Karadeniz ve Kadın" temali klişeleri, prototipleri, stereotipleri aşan, ifşa eden hatta -mükün olabilirse -yer yer sarsmayı amaçlayan bir derleme yapma fikrini ortaya atması ile başladı. Hepimizin malumu ki hem Doğu Karade-

niz'in hem de kadın temalarının araştırmacıların ve okuyucuların ilgisini çekmekte olduğu bir dönemdeyiz. Piyasada benzeri pek çok çalışma var iken yeniden bu konu üzerine odaklanmamızın sebebi hissettiğimiz eksikliktir. Henüz sesi çakamamış olanların sessizliklerini sonlandırma ihtiyacı, alışa-gelmiş, kolay çözümlerden kaçınma isteği ve bölgeyi bilen kadınların bakışına yönelik gereksinim yolculuğumuzun haritasını da oluşturan noktalar oldular. Bu sebepten de, çipamızı vira ederken "bu coğrafyaya ait her yaştan, her halktan, her sınıftan kadınların ahvalini yine bu toprakları tanıyan, bilen kadınların anlatmasının artık vaktinin geldiğini düşünüyorum" vurgusu yaptı. Bölgede yaşayan, bölgede yetişmiş olan aktivist, yazar/sanatçı ve akademisyen kadınlardan çağrıma cevap verenler ile yaptığımız bu çalışmanın elbette ki sınırları ve eksiklikleri vardır. Sözelimi coğrafi bir sınırımız bulunuyor: Hopa-Bafra arasındaki sahil şeridi ile sınırlandık sahamızı. Elbette bizim ele aldığımızdan farklı olarak açılabilecek pek çok konu başlığının daha olduğunun da bilincindeyiz. Ancak yapısı ile ilgili eksiklikler ve sorumluluklar ise muhakkak ki derleyenler olarak bize aittir.

Genel olarak kitaba ve konusuna geldiğimizde sizleri bir imge ve başlığımızla karşılıyoruz. Zira kitap, kapak fotoğrafı ve adı ile sizi bir stereotip ile yüzleşmeye çağırarak başlıyor derdini anlatmaya. Gözlerimizi kapatıp *Doğu Karadeniz* ve *Kadın* kelimelerini ardarda sıraladığımızda hatırlımıza düşen bir imgeyle yapıyor bunu: sepet ve o sepeti yüklenmiş kadın... Çalışkan, yürekli, sivri dilli, her işibecerebilen, dünyanın yürüküne sırtlamış, diğer yandan halinden de memnun (!) "Karadeniz kadını." Bölgede yaşayanlar, bölgeyle temas halinde olanlar bilir ki bu genelleme bir dış kabuktan daha fazlası değildir. Biz, sizleri, çalışmamıza kıymet verip okuyacak olan okuyucularımızı, bu dış kabuğun içine bakmaya davet ediyoruz.

Derlememiz kendi içinde dört gruba bölündü: Toplum ve yaşam; ekonomi-politik; müzik, televizyon, kültür; aktivizm ve toplumsal muhalefet. Her biri bir diğeri ile ilişkili ve aslında tam olarak ayırmamış olan makaleleri bu başlıklar altında toplayarak kitabın sözünü daha kolay söylemesini hedefledik. Ayrıca, bu derlemede yazısı bulunan yazarların hepsi bir biçimde Karadeniz ile alakalı, irtibatlı kadınlar: Kimisi burada doğup büyümüş; kimisi sonradan Karadeniz'e gelip yerleşmiş, burada çalışan, bir şeyler için çabalayan kadınlar. Kimisi aktivist, kimisi sanatçı, kimisi akademisyen. Ama hepsi hem bu bölge ile hem de hayat ile, dünya ile bir derdi tasası olan kimseler. Bunun dışında belki de en önemlisi Karadeniz'de kadınlık halini en yakından yaşayanlar da onlar. Bu sebeple bu çalışmanın aynı zamanda oto-etnografik bir çalışma olduğunu da söylemek mümkün elbet. İbn-i Haldun'un da dediği gibi, "coğrafya kaderdir." Ya da Karl Marx'ın da dediği gibi, "*de te fabula narratur.*"

Son olarak da, bu çalışma süreci boyunca her daim yanımızda olup da bizden desteklerini, katkılarını, sevgilerini esirgemeyen; başta Şendeniz ve Yıldırım aileleri olmak üzere, - elbette ki- sevgili S. Refika Kadıoğlu'na ve bu yolculuğa b Zimmermanle çıkış, kâh soluğu yetip de bizimle birlikte nihayeti gören, kâh -maatteessüf-göremeyen herkese çokça teşekkürler ederiz. Velhasıl kelam, keyifli okumalar efenim...

Viçe/Fındıklı & Xopa/Hopa
Temmuz 2017

Yazarlar

Nezahat Altuntaş

Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun oldu. Hacettepe Üniversitesi'nde 1997 yılında yüksek lisansını, 2002 yılında "Türkiye'de Kimlik Farklılaşmasında Din-Mezhep Etkisi ve Siyasete Yansımı" başlıklı tezi ile doktorasını tamamladı. 2010 yılında doçent, 2014 yılında profesör olan Altuntaş, göç, etnisite, kimlik, toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları konularında araştırmalar yaptı ve dersler verdi. 2006-2007 tarihleri arasında Almanya'da bulundu. 2010 Yılından itibaren Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaya başladı. Halen aynı üniversitede Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü olarak görev yapmaktadır.

Charlotte Binder

Yüksek lisansını, Bremen Üniversitesi'nde Tarih ve Kültür Çalışmaları Bölümleri'nde 2009 yılında tamamladı. 2014 yılından 2016 yılına kadar Bremen Üniversitesi Kültürlerarası Eğitim Bölümü'nde yürütülen "Türkiye'deki Kadın Hareketlerinin Farklı Şekillerde Karşılaştırılması" başlıklı araştırma projesinde araştırma görevlisi ve proje koordinatörü olarak çalıştı. 2017 yılı itibarıyle, Bremen Üniversitesi'nde "Türkiye Üniversitelerinde Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları" başlıklı

arastırma projesinde araştırma görevlisi ve proje koordinatörü olarak çalışmaya başladı. "International Women's Day After the Deconstruction of Sex and Gender. An Empirical-Qualitative Comparative Study on Coalition Politics in the Frame of March 8th in Berlin and in Istanbul" başlıklı 2017 yılında yayınlanan doktora çalışması ise 8 Mart çerçevesindeki koalisyon politikalarını ele alıyor. Araştırma alanları da; toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları, yükseköğretim çalışmaları, toplumsal hareketler, çağdaş Türkiye çalışmaları ve nitel araştırma metodları olarak özetlenebilir.

Çiydem Dağdeviren

1992'de İstanbul'da doğdu. 2011'de Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde lisans eğitimini tamamladı. 2016'da Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sinema ve Televizyon Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimi devam ediyor.

Gülmelek Doğanay

Marmara Üniversitesi Fransızca Kamu Yönetimi Bölümü'nden 2010 yılında mezun olduktan sonra, Galatasaray Üniversitesi Sosyoloji Yüksek Lisans Programı'na başladı. "Devenir l'acteur en se souvenant: le cas des circassiens en Turquie (Hatırlayarak Aktör Olmak: Türkiye'deki Çerkeslerin Durumu)" başlıklı bir tez yazarak 2012 yılında Galatasaray Üniversitesi Sosyoloji Yüksek Lisans Programı'ni tamamladı. Aynı yılın Eylül ayında Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde araştırma görevlisi olarak görevye başladı. Akabinde, Karadeniz Teknik Üniversitesi Kamu Yönetimi Doktora Programı'na kaydını yaptırdı. Doktora tez yazma aşamasında olup; toplumsal hafıza, kimlik, toplumsal cinsiyet, toplumsal hareketler ve gençlik konularında çalışmaktadır.

Ildikó Bellér-Hann

Yüksek lisans derecesini 1980-1981 yıllarında Türkük Çalışmaları, İngiliz Dili ve Arkeoloji alanlarında Budapeşte Üniversitesi'nden, doktora derecesini ise 1989 yılında Türkük Çalışmaları alanında Cambridge Üniversite'nden aldı. Yüksek doktora derecesini 2005 yılında Berlin Humboldt Üniversitesi Orta Asya Çalışmaları'ndan aldı. Kısa bir süre Cambridge Newnham Üniversitesi Skilliter Merkezi'nde baş küratör olarak çalışktan sonra, Birleşik Krallık'ta birçok doktora-sonrası bursu aldı. 1999-2009 yılları arasında Halle-Wittenberg Martin Luther Üniversitesi Şarkiyat Çalışmaları Merkezi'nde araştırmacı olarak çalıştı. 2009'dan beri de, Kopenhag Üniversitesi Kültürlülerarası ve Bölgesel Çalışmalar Bölümü'nde doçent olarak çalışmaktadır.

Sebiha Kablay

Ankara doğumlu olan Kablay; Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri alanında lisans ve yüksek lisans eğitimini Gazi Üniversitesinden, doktora eğitimini ise Ankara Üniversitesi almıştır. 2011 yılından itibaren Ordu Üniversitesi Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü'nde İş ve Sosyal Güvenlik Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. 21.03.2011 tarihinde Sosyal Politika alanında doçent unvanını kazanmıştır. Asiye Aka ve Murat Cem Demir ile ortak hazırladıkları *Neoliberal Politikalar ve Sağlık Çalışanları* isimli bir kitabı ve sosyal politikanın çeşitli alanlarına ilişkin bilimsel kitap ve dergilerde makaleleri bulunmaktadır. Çalışma alanları; mevsimlik tarım işçileri, sağlık çalışanları ve politikaları, kamuda çalışma ilişkileri, neoliberal politikaların çalışma yaşamına etkileri ve sendikacılıktır.

İlhan Zeynep Karaklıç

1981'de Giresun'da doğdu. İlk ve ortaöğretimini burada tamamlandıktan sonra, 2003 yılında Gazi Üniversitesi İktisat Bölümü'nden mezun oldu. Daha sonra, ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nden 2007 yılında yüksek lisans derecesini, 2015 yılında ise "Türkiye'nin Karadeniz Bölgesi'ndeki Bir Mübadil Köyünde Habitusun Dönüşümü" başlıklı tezi ile tamamladı. Toplumsal hafiza, zorunlu göç ve Bourdieu sosyolojisi üzerine çalışmaktadır. Yayla yollarına her çıkışında gördüğü bitmek bilmeyen inşaatlardan rahatsız olmakta ve bunun hakkında araştırma yapmayı planlamaktadır.

Evrim Kepenek

Rize'de başlayan öğrenim hayatını İstanbul Üniversitesi ve İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde tamamladı. Cumhuriyet, Birgün, Taraf ve DİHA'da muhabirlik yaptı. Ekoloji, kadın, hak ve hukuk odaklı haberler yazan Kepenek, barış gazeteciliği üzerine de çalışıyor. Şu an Gazete Sujin için çalışan Kepenek, Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) ve Uluslararası Gazeteciler Federasyonu üyesidir. "Okulun Düzü" isimli belgeli de olan Kepenek, Musa Anter Gazetecilik ödüllü sahibidir.

Aslı Polatdemir

Lisans eğitimini 2011 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamladı. Yüksek lisans eğitimini Almanya'da Heidelberg Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi Bölümü'nde ve bir yandan da Yakın ve Ortadoğu Çalışmaları'nda yan dal yaparak DAAD (Alman Akademik Değişim Servisi) bursu ile 2013 yılında tamamladı. 2014'den 2017 yılına kadar Bremen Üniversitesi Kültürlerarası Eğitim bölümünde yürütülen "Türkiye'deki Kadın Hareketlerinin Farklı Şekillerde Karşılaştırılması" başlıklı araştırma projesinde araştırma görevlisi ve proje koordinatörü olarak çalıştı. "*Empowerment Concepts of Women's Movements in*

Turkey: A Foucauldian Analysis of Subjectification Through Websites" başlıklı ve yine Bremen Üniversitesi'nde hâlihazırda süren doktora çalışması ise Türkiye'deki kadın hareketlerinin kendilerini konumlandırmaları üzerinden politik ve söylemsel pratikleri ele almayı amaçlıyor. Araştırma alanları; Türkiye ve Ortadoğu'da toplumsal cinsiyet politikaları, internette temsil ve toplumsal cinsiyet ve post-kolonyal çalışmalarında toplumsal cinsiyet bakış açıları olarak özetlenebilir.

İlayda Önal

1992 Ankara doğumludur. İlk, Ortaokul ve Lise öğrenimini ODTÜ GVO Özel Okullarında tamamlamış, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 2015 yılında mezun olmuştur. Halen, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Anabilim Dalı Hukuk Felsefesi alanında Yüksek Lisans eğitimi devam etmektedir. 2016 yılında Rize Barosuna kayıt olmuş ve Çocuk Hakları, Kadın Hakları, İnsan Hakları, Çevre Hukuku alanlarında faaliyet gösterebilmek amacıyla Rize'nin Fındıklı ilçesine taşınmış ve mesleki faaliyetlerini burada sürdürmektedir.

Selda Tunç-Subaşı

1983 yılında İstanbul'da doğdu. Lisans eğitimini 2007 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde tamamladı. Yüksek Lisans eğitimini 2011 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Anabilim Dalı'nda "Televizyonda İzleyici Katılımı: Ekran-Stüdyo Gerilimi" adlı teziyle tamamladı. Halen Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo TV Sinema Anabilim Dalı'nda doktora eğitimi devam etmektedir.

Özlem Şendeniz

1986 yılında Rize'nin Fındıklı ilçesinde doğdu. Lisans eğitimi ni Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ka-

mu Yönetimi Bölümü’nde; yüksek lisans eğitimini Karadeniz Teknik Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü’nde yapmıştır. İğdır Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak çalışırken kamuoyunda "Barış Bildirisi" olarak bilinen "Bu Suça Ortak Olmayacağız" başlıklı bildirinin imzacısı olması nedeniyle 686 sayılı KHK ile ihraç edilmiştir. Halen Ankara Üniversitesi’nde Siyaset Bilimi Anabilim Dalı’nda doktora eğitimini sürdürmekte ve toplumsal hareketler, kadın çalışmaları, dil, kimlik ve bellek alanlarında çalışmaya devam etmektedir.

Nilüfer Taşkın

1980 Trabzon doğumlu olup aslen Rize Pazarlı'dır. 2003 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nu bitirdikten sonra iki yıl boyunca Londra'da dil eğitimi aldı ve çeşitli işlerde çalıştı. 2011 yılında Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde yüksek lisansını tamamladı. Daha sonra çeşitli akademik projelerde ve kültür-sanat organizasyonlarında çalıştı. Bir süre Yeşil Yayla Kültür Sanat ve Çevre Festivali'nin koordinatörlüğünü yaptı. Doğu Karadeniz'den çokdilli şarkılar söyleyen *Dalepe Nena* grubunun üyesidir. Halen Klemuri Lokanta'da işletmecilik yapmakta ve zaman zaman gazetelere yazılar yazmaktadır.

Nihan Ciğerci-Ulukan

1976 İstanbul doğumludur. Marmara Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü’nu bitirdi. Aynı üniversitesinin Çalışma Ekonomisi Anabilim dalında yüksek lisans ve doktora eğitimini tamamladı. 2009 yılından itibaren Ordu Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Halen Sussex Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezinde misafir araştırmacı olarak çalışmaktadır. Çalışma alanları; çalışma sosyolojisi, göçmen emeği ve kadın emeğidir.

Nazlı Demet Uyanık

88 Mayıs'ında anası onu kuzularla birlikte doğurmuştur. Üsküdar'da yaşar. Eski milli jimnastikçi, yeni dans sanatçısıdır. Hobi olarak mali müşavirlik yapar. Okur, bazen yazar. Sürekli uyur, mütemadiyen rüya görür. Son üç yılını Arhavi'deki HES karşıtı mücadeleye adamıştır. Simdilerde bir Oblomov hayatı sürdürmektedir.

Şahinde Yavuz

Şahinde Yavuz Eskişehir'de doğdu. İlk ve ortaöğretimimini Eskişehir'de tamamladıktan sonra, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisansını ve doktorasını Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı'nda tamamladı. 1998- 2005 yılları arasında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2006 yılından bu yana, Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Medya ve İzleyici: Bitmeyen Tartışma (Vadi, 2005), Reklamları İzlediniz (Ütopya, 2007), Reklamın Toplumsal Yansımaları ve Yeni Reklam Biçimleri (der) (Ütopya, 2009), Medya ve Toplumsal Cinsiyet Temsilleri (der) (Heyamola, 2015) adlı kitapları çalışma alanı ile ilgili konularda çok sayıda makalesi ve araştırması bulunmaktadır. Gezmeyi, keşfetmeyi, konuşmayı ve okumayı sever. Işık ve Tan'ın annesidir.

Emek Yıldırım

1980 yılında Ankara'da doğdu. Lisans derecesini 2004 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Felsefe Bölümü'nden; yandal derecesini yine 2004 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Tarih Bölümü'nden; yüksek lisans derecesini de 2007 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden aldı. 2008-2010 tarihleri arasında Rus-

ya Hükümet Bursu ile Rusya Halkların Dostluğu Üniversitesi'nde (RUDN) araştırmalarda bulundu. 2011 yılından itibaren Ankara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü doktora programında kayıtlı olup, "Sovyet Sonrası Rusya'da Toplumsal Muhalefetin Ekonomi-Politiği" başlıklı doktora tezini yazmaktadır. Ayrıca, 2012 yılından itibaren de, Artvin Çoruh Üniversitesi Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Öznur Yılmaz

1991 yılında İstanbul'da doğdu. 2013 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünden mezun oldu. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümünden 2017 yılında müzik sosyolojisi alanında yazdığı tez ile yüksek lisansını tamamladı. 2015 yılından beri de Artvin Çoruh Üniversitesi Sosyoloji bölümünde araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır.

Demet Özmen-Yılmaz

1975 Samsun doğumludur. Lisans eğitimini Marmara Üniversitesi İktisat Bölümünde tamamladı. Aynı üniversitenin Kalkınma İktisadi ve İktisadi Büyüme Kürsüsü'nde yüksek lisans ve doktora yaptı. Doktora sonrası araştırma bursu ile Londra Üniversitesi'nde bir yıl süreyle misafir öğretim üyesi olarak bulundu. Kalkınma, kadın ve toplumsal cinsiyet konularında çalışan Özmen-Yılmaz, Praksis Dergisi Yayın Kurulu üyesi olup, halen Ondokuz Mayıs Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü'nde öğretim üyesidir. Şana ve Tuna'nın annesi olan Özmen-Yılmaz fırsat buldukça vokal çalışmalarına da devam ediyor.